

עלי מרפא
שערי הגליון
יין הונגרי
למעשה
בני היכלא

- כך יהיה לך כח לבכות
- האור שנולד מתוך החושך
- 'המנחה' האחרונה.
- בית המקדש: מה אבדנו?
- נסים גלויים

התורה הזמנית:

- משחורב ביהמ"ק: איך קמים?
- קינה לת"ב על פי תורה כ"ה
- עוצמת הרצון המתגלה מת"ב
- איפה משיח מתחבא?
- שליטה בבית בשביל מה?
- אבלות: למי יש כח?
- ת"ב שחל להיות בשבת

דרכי נועם
סעם גן עדן
כוכבי אור
עומק הפרשה
חנך לנער
שאל בני
הלכה פסוקה

גליון שבועי למבקשי התרופה והעצה לעובדא למעשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב זיע"א

מה ההבדל בין אבל לעצבות?

תשעה באב הוא השיא של ימי האבל ודווקא אז נולד אורו של משיח, מה תפקידנו ביום הזה?

אבלות וגם שמחה הם שני מצבים הפוכים שמוציאים את האדם מגדרו, בשמחה אדם יוצא ועולה למעלה מכליו, וגם באבל הוא מוחץ לכלים. אבל יש הבדל ניכר - בשמחתו אדם נוהג להתהדר בלבושים נאים היוצאים מגדר הרגיל, אבל עדיין אלו לבושים ולמעשה השמחה מדקדקת מאוד במלבושים. בשמחתו, אין הכרח שיגיע לידי אחווה ורעות, לפעמים דווקא השמחה מעוררת קנאה מצד אחרים ומגביהה את המחיצות. השמחה גם עשויה להביא לידי זחיחות הדעת גאוה ופירוד.

האבלות מאפשרת דקות מסוג שונה. יש דקות של לבושים וגינונים, דקות של היכל המלך. ויש דקות של חוסר גינונים, דקות כפשוטו.

כהן גדול בגדי כהן הדיוט ובגדי הלויים. המקדש כולו אומר כבוד ואין לבוא בשעריו כמלבוש קרוע ובזוי, באפונדתו ובסנדליו.

המלך בגלות

בימים אלו אנו מעלים על הלב את זכר החורבן 'ישבו לארץ ידמו זקני בת ציון העלו עפר על ראשם חגרו שקים', הישיבה לארץ, הנגיעה בעפר ואף העלתו על הראש, השק החגור למוותניים והשפלת הראש, מעבר להיותן הבעות צער וכאב זוהי נוסחא אחרת של דבקות, דבקות מלשון הידבקות. דבקות מתוך פשיטות ולאחר הוויתור על הגינונים וההקדמות.

הארמון נחרב והמלך מוחץ לארמון, הצער עד אין קץ, אבל בתוך הצער נרקמת קרבה נדירה בין היהודי הפשוט ביותר, אם רק ירצה, למלך הנעלה.

באבלותו המלך מטה אוזן לכל מנחם שישכיל לדבר על ליבו תנחומים, כדי להיות רשאי להרצות דברים לפני מלך רם ונישא השוכן בארמונו צריך להיות ראוי וזכאי, אולם כדי לדבר על ליבו כשהוא אינו בארמון, צריך רק לגשת ולהיטיב לנחם.

בשעת משבר וחורבן, אומרת איכה, עליך לשוב אל הארץ, בבחינת 'ישב בדד ויידום, כי נטל עליו'. נשברת כדי לשוב אל הארץ, לחזור אל הפשטות, להתחיל התחלה חדשה, 'יתן בעפר פיהו' - ללמוד מן העפר מסכת דומיה.

באבלות לעומת זאת הדגש הוא על זניחת הלבושים. האבל אסור במנעלים, אינו מוהדר בלבושו, ואפילו מצווה לקרוע את הבגדים. הקריעה, השלת המנעלים, וזניחת הגינונים דוגמת האיסור להקדים לו 'שלום' וכיוצא, כל אלו מבטאים היטב את מצבו של מי שמצוי 'מוחוץ לכלים', וזו משמעותה של אבלות.

מחוץ לכלים

ההימצאות מוחץ למלבושים, בלי כלים, מביאה את המתאבל להכנעה ושפלות רוח, שכן עיקר כבודו של אדם במלבושיו וגינוניו, הבגדים גם מבדילים וחוצצים בין אדם לחברו והם שמדגישים ומלמדים על הבדלי מעמד ושאר הבחנות מפלגות.

התנהגות זו שנכפתה על האבל נועדה לאפשר לו להתנחם, שאילולא כן לא היה מסוגל 'לקבל' את דברי המנחמים, רק במצב של מוחץ לכלים בהכנעה ונמיכות רוח נפתח הלב לקלוט אפילו מהפשטות שבפשטות דברי תנחומים. מצב זה מחולל אחווה בלתי רגילה. לעיתים דווקא בזמני אבלות אנשים מוצאים אחווה שלא היו מצפים לה בשום מצב אחר. במובן הרוחני האבלות מאפשרת דקות מסוג שונה. יש דקות של לבושים וגינונים, דקות של היכל המלך. ויש דקות של חוסר גינונים, דקות כפשוטו. זוהי דבקות נוסח ימי בין המצרים.

חורבן הבית הוא מעין מעשה 'קריעה' כמו שדרשו

עלי מרפא

רבי נתן מדבר אליך!

הוצה לשובר הלב כראוי?

קודם תחיה את עצמך

מכתבי מוהר"ן קצ"ה

... כי הזמן פורח מאד מאד, ואין שיהיה - יפרח הזמן, וימי חיינו הבלבלים, ולא נשאר לנו פי אם מה שזכינו ברחמינו לאמונתו הקדושה אשר נטענו אבותינו הקדושים בקרבנו מעולם - על ידי צדיק הדור האמתי שזכינו לקבל ממנו פנים אל פנים, ועל פן גם עתה אשרינו מה טוב חלקנו.

ובידי רבי סיבל צדק בדבריו, בהתפארו "אשרינו" בכל פעם...

וגם עתה אנו צריכין להחיות עצמנו בזה, כדי שיהיה לנו פח לאמר הקינות בכל לב, ולשבר לבנו כראוי, כל אחד על חלקו טיט לו בחורבן בית המקדש וצרות ישראל בכלל ובפרט.

השית'ת ירחם עלינו, שנוצפה להיות בכלל המומאבלים על ירושלים, לראות בשמחתה, ולראות צמיחת קרן ישועה בכל עת.

נתן מברסלב

חק ולא יעבור

יום	יום לחודש	יום	ליקוטי מוהר"ן תנייני	ליקוטי הלכות ה"ג	משנה ברורה ה"א	דף הומי כתובות	עלים לתרופה
שבת	ט	קבא:	קסב	צא.	לא	מ"ח	ח
א	י	קבב.	קסג	צא.	לב	מ"ט	ט
ב	יא	קבג:	קסד	צב.	לג	מ"י	י
ג	יב	א.	קסה	צב:	לד	מ"א	א
ד	יג	א:	קסו	צג.	לה	מ"ב	ב
ה	יד	ב.	קסז	צג:	לו	מ"ג	ג
ו	טו	ב:	קסח	צה.	לז	מ"ד	ד

עיון התורה הזמנית: ליקוטי מוהר"ן קמא, סימן כ"ה

אומן בצל הכנופיות

ר' נחמן נעמירוב'ר עליו סיפרנו, נפטר בשנת תרע"ט, בס"ה בן שישים ושלוש. זה היה בנעמירוב באמצע הקיץ, אנחנו לא ידענו. גם בראש השנה שראינו שהוא לא הגיע - חשבנו שהוא לא בא כי אי אפשר לבא, הרי גם ר' אברהם בר"נ לא הגיע, מחמת שהיו אז ה'באנדעס' (- כנופיות רוצחים שהשתוללו אז ברחובות) לא לתר"פ ולא לתרפ"א, אז לא יכלו להגיע. רק לאחר מכן נודע לנו שר' נחמן כבר נפטר לו בתרע"ט.

בנעמירוב סיפרו לי כיצד הסתלק: ביום לפני שהוא נפטר, ניסו כנופיות ה'באנדעס' להכנס לנעמירוב. רבני העיר גדרו שם תענית והתפללו שם ביחד. למנחה הגישו לפני העמוד את ר' נחמן... אחר מעריב הוא אכל משהו, ונשכב לישון כדי לקום בחצות, משינה זו לא קם.

אנשי העיר אמרו שם: "כבר אתמול הוא נפרד מעימנו עם ה'מנחה' הנוראה שהוא התפלל. הוא 'הוריד' שם (אוועק גלייגט) כזו מנחה... נורא. הוא נפרד מאיתנו עם המנחה הזו..."

אה...! זה היה יהודי נלבב - - - אהבתי ללכת אתו ולשוחח אתו. לב. לב לה' יתברך - - -

בשבת שלפני הר"ה הראשון שלי באומן, ניגש ר' אברהם ב"ר נחמן לקבלת שבת, שחרית ומוסף. למנחה הגישו את ר' נחמן... מיד כשניגש אני שומע כזה קול - - - איי איי איי, מאיפה הם לקחו כזה לב?! נכון שהם היו נכדי ר' נתן, אבל לא רק: הם פשוט חיו ופעלו עם האור של רבינו!!

בשנים תר"פ ופ"א ניגש שחרית ר' אלתר מירקע'ס. ר' יחיאל גרינוואלד היה רגיל לדבר ממנו. ממש 'ליקקו דבש' ממנו. היה לו פה מתוק - - - הוא היה מתבודד רבות. הוא היה אדם נורא ר' אלתר הזה. הוא היה איש אמיד, והיה הולך בתמידות עם מין השתוקקות כזו לה' - - -

היוצא מדברינו שאצל רבינו אפשר לזכות לדברים עצומים. רק צריך להתעקש: "אני רוצה! אני רוצה!", לא להיות דוחק את השעה, אבל גם לא להפסיק לרצות!!

נצוד לשונך

הלכות רכילות

אסור לספר לאדם שפלוני גינה סחורתו או חפציו אף שלא גינה בעל הסחורה, כי זה מעורר שנאת בעל הסחורה כלפי המגנה בחשבו שהוא מזיק פרנסתו.

אסור לספר לפני רבים (לפני שלשה או יותר) שפלוני דיבר כך וכך לשה"ר על פלוני, אף שהמדבר לפני רבים דבריו מתפרסמים ויגיעו לאדם שעליו סיפר שדיבר הלשה"ר ונחשב כאילו דיבר לפניו אסור, כי זה מעורר ריב בין השומע של הרכילות והאדם שעליו מדבר הרכילות. אם אדם עבר ודיבר לשה"ר לפני ג' שומעים או יותר, אסור לשומעים לספר דבריו לאדם שעליו דיבר, אף שהמדבר לפניו ידע שדבר הנאמר לפני רבים מתפרסם ויגיע לאדם שעליו דיבר ויריב אתו ולא חש לשמור עצמו מהריב. לפיכך אם שותף רצה להסתלק משותפו וחיפש שותפים אחרים ולא מצא, אף שנודע לכמה אנשים שרצונו לעזוב שותפו אסור לגלות את זה לשותף הראשון, שזה יעורר ריב ושנאה ביניהם. וה"ה רב פועל וחתן שבקשו לעזוב, אסור לספר.

וגם עתה עקר עיניו בראשית משיח ובנין בית המקדש, הוא מחמת מחלקת שנתרבה בעוונותינו הרבים: ליקוטי הלכות, ברכות הראיה ד, ו

איך מולידים את משיח בתשעה באב?

סתם הנהגה של אבילות, אלא יש בזה לעורר את האדם, שיש אור מופלא בעולם, שכאשר הוא מאיר רואים עולם אחר לגמרי, וכל השנה מרמים אותו עם 'מאורי אש' של הדלקת נרות במקום לראות אור אמיתי של אור השמש, אור ה' המתגלה בבית המקדש ואצל הצדיקים.

בתשעה באב היה חטא המרגלים מחמת שבכו בכייה של חינו, ולכן יזכיר לעצמו בתשעה באב להפסיק לכבות בחינם על כל דבר, אלא רק על כל דבר אחד, שיתגלה אור ה' בעולם, על ידי צדיקיו.

בתשעה באב אין לומדים תורה, זה בעצמו מעורר בנו מחשבה, שהתורה היא באמת משובש חיינו, וכל מה שנדמה לנו לפעמים שקשה ללמוד תורה משום שאין אנו מברכים ברכת התורה ככוונה, ואין אנו מתבוננים בכל בוקר בשמחה הגדולה של 'אשר בחר בנו'.

בתשעה באב אל יחפש האדם שלמות של בכייה יום שלם כמו במעשיות של האנשים הכשרים, אלא אפילו כמה רגעים יעורר עצמו לקונן לפני ה', ובכל פעם שנזכר שתשעה באב היום, יוציא אנחה מפיו או איזה דיבור של קינה - העיקר להאמין בכל קינה שיש מי ששומע זאת.

בתשעה באב בחצות היום נולד משיח, אין זו סתם אמירה, אלא האדם יכול להתחיל לצייר בדעתו תקווה חדשה, הנה מתחיל לזרוח אור הגאולה.

בתשעה באב אין מסיחים הדעת מהאמונה שבוודאי יש גאולה, יש בית המקדש, יש צדיקים שמאירים לנו את מה שיאיר בזמן משיח.

בתשעה באב אסור להרבות בשיחה, ומי שמבין סוד ההתבודדות, הלכה זו היא לא רק בגדר מנהג, אלא מתחבר למהות היום, לקונן על הגלות הכללית של עם ישראל והגלות הפרטית.

בתשעה באב מעוררים געגועים לגאולה, ואשרי מי שיכול כמה רגעים בתשעה באב לדמות בדעתו ציורים של גאולה.

בתשעה באב מקוננים על המציאות המרה, לא דווקא באופן של תפילה, אלא באופן של סיפור דברים, מתוך זעקה 'איכה' קרה כדבר הזה, שהרי המציאות אמורה להיות אחרת.

בתשעה באב מרבים באמירת קינות, ויש להאמין שבכל קינה שאדם מקונן, השכינה יושבת כנגדו ומקוננת גם בגעגועים גדולים. ומי שמצייר זאת לנגד עיניו, זה בעצמו יעורר אצלו יותר לקונן.

בתשעה באב חולצים נעלים, אין זה סתם הנהגה של אבילות, אלא יש בזה לעורר את האדם לזכור שמאז שנחרב בית המקדש, נאבד ממנו העצות איך להיות יהודי כשר למעשה, והוא עומד תקוע באמצע הדרך ללא נעליים להמשיך בדרכו בין הקוצים והדרדרים, וזה בעצמו יעורר בו אבילות.

בתשעה באב מכבים קצת האור, אין זה

הליכות

שיחות ומנהגים

התבודדות

רבי אברהם בן רבי נחמן מאביו ששומע ממהרה"ת ששומע זאת מרבינו הקדוש. (רבי לוי יצחק שומע מפי רבי אברהם ב"ר נחמן).

אחד התאונן לפני מוהרנ"ת על כך שאין לו דברים לדבר לפניו יתברך בשעת התבודדות, גער בו מוהרנ"ת ואמר לו: "קעננסט נישט זאגן 'דבונו של עולם ראטעווע מיר? זאגט מען טויזנט מאל 'דבונו של עולם ראטעווע מיר?!' - ויך איך יכול לומר 'דבונו של עולם הצילני?' חוזהים ואומרים אלה פּעמים 'דבונו של עולם הצילני!'".

מוהרנ"ת אמר על דברי השל"ה הקדוש ב"שירו (מסכת יומא אות קט) "אין רגע בלא פגע", שפּשם ש' אין רגע בלא פגע, בן צדק לקים 'אין רגע בלא פגע' - דהיינו תפלה ובקשה, כי תבת 'פגע' יש לה שני פירושים: לשון 'פגע רע' ולשון 'בקשה', ושניהם אחד, כי שפּשם 'אין רגע בלא פגע' נצולין על ידי זה מפל 'פגע רע', וזוכין לבל טוב: (מכבי אור, אנשי מוהר"ן (ג) אות כב)

האסיר המשוחרר והעורך שהתפוצץ

היה זה בחודש אדר תשכ"ח. בביתו במלאחובקה הסמוכה למוסקבה, מקבל החסיד ר' מיכל דורפמן - מנוטרי הגחלת בברית המועצות - מכתב מאנ"ש מאמריקה בו כותבים הם לו כי מצבו הרפואי של הרבי מסאטמאר קשה מאוד. היה זה לאחר שבערב שבת שקלים נגרם לו שבץ מוחי, מאחר ונסתם עורק בראשו ל"ע. "עושים" אנו אותך שליח ללכת לציון רבינו הק' באומן, להתפלל עבור רבי יואל בן חנה, שהרופאים כבר נואשו מחייו", כתבו לו.

ר' מיכל דורפמן בציון רבינו לאחר נפילת מסך הברזל
(אוסף ברגר)

להתקיים שבוע. הוא שאל את האיש אם התפלל מעריב, ונתן לו סידור קטן שהיה עמו. אבל הלה החזיקו הפוך. ר' מיכל הסיק כי בגלל הקומוניזם הוא אינו יודע איך מחזיקים סידור. ואז פנה אליו האיש ואמר לו: "אתה נתת לי שלוש רובל. אני מברך אותך: אתה לא תמות. אותי, ממש הצלת מן הגיהנום. לא היה לי כלום, ועכשיו יש לי שלוש רובל. ואת האיש השני, אתה הצלת."

ר' מיכל פירש בינו לבין לעצמו את המסר השמימי היוצא מפי האיש: "אני לא אמות - כי 'צדקה תציל ממוות'. מי יודע מה מגיע לי? ובזכות הצדקה ניצלת. ואת האיש השני הצלת" - הכוונה לרבי יואל בן חנה מסאטמאר, שינצל ממוות".

בשובו למוסקבה, בה עבד ר' מיכל בכריכת ספרי חשבונות עסקיים, סיים ביום שישי את עבודתו בחצי היום, ויצא לעבר תחנת האוטובוס האמור להביאו לביתו, מרחק עשרה קילומטרים משם. בעודו ממתין לאוטובוס, לפתע חש ברגלו השמאלית כאב חד, כמו סכין חותכת. מיד קפץ ממקומו ובדק בידו האם יש דם. לא היה. מרוב כאבים לא יכול היה לזוז.

הוא פונה על ידי עוברי-אורח לביתו, שם נקרא רופא כירורג לבדקו, ובתום הבדיקה אמר כי בעומק הרגל התפוצץ עורק-דם והוא חייב לנוח יומיים-שלושה עד שיוכל לעמוד שוב על הרגלו. והפלא ופלא. אחר כך נודע לר' מיכל, כי באותו זמן נפתח פתאום העורק הסתום בראשו של הרבי מסאטמאר, ובזכות כך הוא חי עוד אחת-עשרה שנה!

ללא שהיות קם ר' מיכל ונוסע לאומן. בבואו לשם, להפתעתו הרבה, מקבלת הגייה שהציון הק' בחצרה, את פניו בשמחה, ועורכת לכבודו שולחן עם מזונות ומשקה. היא מספרת לו כי ימים ספורים לאחר שהתפלל יחד עם שאר החסידים בציון על בתה שתתרפא ממחלת הנפש שלקתה בה, היא שבה לאיתנה ובקרוב תיערך חתונתה. ולכבוד זאת היא מכבדת אותו ב'לחיים'.

ר' מיכל התחמק ואמר כי נוהג הוא לא לטעום כלום בבואו לקבר הצדיק. לאחר מכן השתטח על רצפת הציון ונכה בכי רב. הוא הזכיר את הרבי מסאטמאר לרפואה וישועה, ובכה על מצבו שלו, באשר הוא שרוי בגלות רוסיה הקומוניסטית. כשפקח את עיניו, נוכח כי חלפו שלוש שעות תמימות. רצפת הציון היתה מלאה מדמעותיו. מהציון, פנה לכיוון תחנת האוטובוסים. בדרכו חשב, כי דבר אחד טרם עשה: נתינת פרטה לצדקה. אולם בבריה"מ שהתהדרה ב'שיויון זכויות' איסוף צדקה בל יראה ובל ימצא. נטל אפוא מטבע גדולה, פרטה לשלוש מטבעות של רובל, אותן שם בכיס מיוחד.

דרכי נועם

חיפוש אור הצדיק בתורתו הקדושה

ביאורים על תורה כ"ה - התורה הזמנית - מאמר י"ד
ע"פ שיעורי הגה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

[ה] גם דע שפדי להכניע הקלפה המספנת שבכל מדרגה פנ"ל, על זה צריך שיעורר שמחה של מצוה על עצמו. היינו שישמח על ידי שייזכר שזכה להתקרב להשם יתברך, וזכה להתקרב לצדיקים המקרבים אותו להשם יתברך. ועל ידי השמחה זו, הוא משבר הקלפה ונכנס למדרגה שניה:

השמחה בהתקרבות להשי"ת הוא היסוד וההתחלה

מהרה"ת מבאר (בהלכות מתנה הלכה ד אות ט) שזה גם כן כלול בעצה של גדולת הבורא שהזכיר רבינו קודם, כי עיקר גדולת הבורא הוא חסדו יתברך, והאריך בזה לבאר העניין היטב במתיקות לשונו.

אלא שיש להתבונן מפני מה באמת לא נכלל עניין זה בתוך המאמר, רק כעניין נפרד כביכול בסוף המאמר, ועוד צריך להבין מהו ההדגשה בלשון "גם דע", ועוד שמשמע שמדבר על ידיעה חדשה בפני עצמה, ומצד שני היא כן המשך לקודם, וצריך ביאר.

אלא שבאמת יש כאן עניין יסודי שבא לפתוח לנו את העיניים על כל המאמר, שלפעמים נדמה לאדם שמדובר כאן על עניינים גבוהים של שכל וגוונים וגדולת הבורא וכו', אבל באמת עיקר וכללות הכל הוא השמחה בעבודת ה', לשמוח בעצם ההתקרבות לה' ולצדיקים המקרבים את האדם להשי"ת, שכל זה הוא עצמו התגלות הגוונים עילאין שהם ההתפארות שמתפאר השי"ת בכל אחד ואחד מישראל, וזה הסימן לאדם לראות אם הוא באמת עוסק בשכל אמיתי של קדושה, אם הוא בא עיי"ז לידי שמחה.

כי באמת המדמה הגדול ביותר הוא התגברות העצבות ומה שנדמה לאדם שאין לו במה להיות שמח, שהרי באמת זה השטות הגדולה ביותר, שהרי בעצם הדבר שלא עשני גוי צריך לשמוח עד אין סוף, וכל שכן כשמתווסף לזה מה שזוכה האדם להתקרב להשי"ת, וכל שכל כשזוכה להתקרב לצדיקים שמקרבים אותו להשי"ת, הרי על כל זה האדם צריך לשמוח ולשוש כל ימי חייו, על עוצם החסד שעשה עמו השי"ת, וזה עיקר השכל דקדושה בפועל, וזהו הלשון "גם דע", היינו שתבנים היטב בלבך ידיעה זו ותבין שזהו ההתחלה והאמצע והסוף בכל עניין השכל דקדושה, כי זהו עיקר גדולת הבורא שהוא עיקר השכל דקדושה, וכך יכולים להיכנס באמת אל כל הפרטים של היציאה מהמדמה אל השכל בפנימיות וחיצוניות ולהיכנס למחשבות של גדולת הבורא בכמה אופנים, והכל מתוך שמחה אמיתית דקדושה.

(ש"ך לאות א): 'זבחי אלקים רוח נשברה' ששבירת הדמיון הם הקרבנות וכו' עין שם. וזה בחינת סמיכה על הקרבנות פי הקרבנות מביאין מבהמות, שהם בחינת פח המדמה, פי הבהמה יש לה גם כן פח המדמה. וכשאתה הולך אחר המדמה שפלה, דהיינו אחר תאוותיו, חס ושלום, שבאין מפה המדמה זהו מעשה בהמה ממש, פי גם הבהמה יש לה פח המדמה. ועל פן כשאתה חוטא, חס ושלום, וכל החטאים באין על ידי פח המדמה שממש נמשכין כל התאוות, על פן הוא צריך להביא קרבן מבהמות, וצריך לסמך עליו, ולהתודות כל חטאיו על הקרבן בשעת הסמיכה, ועל ידי זה נמשכין כל החטאים וכל פח המדמה על הבהמה, שהיא בחינת מדמה פנ"ל. ואחר כך: תקף לסמיכה שחיטה. ושוחטין הבהמה לקרבן, ועל ידי זה נכבד ונשבר המדמה:

בבית המקדש האיר הארת הדעת ע"י הקרבנות

עניין זה הוא המשך לאות א' ששם מבואר על המשנה שמשחרב בית המקדש בטל השמיר ונפת צופים ואמנה, שהם בחינת שכל בכח ושכל בפועל ושכל הנקנה, כי עיקר הארת הדעת האיר בבית המקדש בבחינת

לעידוד ההתבוננות בספרי רבינו ז"ל

לחידודא

על איזה עצה בעבודת ה' היטה רבינו בידו הקדושה בתשוקה נפלאה, שרצונו חזק שנלך בזה? רעט

תשובה לחידה הקודמת:

על ידי מה זוכים שרוח הטומאה תתבטל ותיפול לפני דוחו של משיח' ויתוקן העולם? על ידי הבניה והדמעות שבוכין על בית המקדש. ליקוטי הלכות מצרנות ד, יג, ע"ש.

הזוכה: משה מאיר שלזינגר ירושלים
הזוכה בשובר זיכוי ע"ס 100 ש"ח עבור ספרי רבינו

לכבוד מערכת עלה לתרופה שלום רב
הנושא של אחדות מול ריבוי, ופירוד מול התכללות, זו נקודה בולטת בתורה כ"ה.
רבינו קורא לעכו"ם שהם סמל המדמה בשם רבים, וכן 'טועין' החסידים הרבה, שבגלל שהם בפירוד נדמה להם שנפלו. ולעומת זאת, השכל הכי גבוה זה איחוד הנפרדים 'שיודע הרבה דברים בידיעה אחת'.
בעצם זאת כל מלחמת המדמה מול הקדושה, שהמדמה טוען שכל הכסף והזהב וכל העולם, ובעיקר אנחנו נשמות ישראל, כאילו נפרדים מהקדושה, ואין בפנימיות גונן עלאין וכל הדברים נפולים, ואז חלקי הנפש מתפזרים ח"ו.
ולעומת זאת הקדושה, כל ענינה זה לכלול את כל העולם באחדות ה', ואת הגוף בנשמה, וכן את כל אחד מישראל בחביו, וכמו

שרבי נתן מסביר את ענין הצדקה שגורם שיתכללו ישראל וממילא יאירו הגוונים וכל נשמתם, ואז יהיה הרמה של כל ישראל.
או עומדים כעת בזמן שבו נחרב ביהמ"ק, וחורבנו היה בגלל הפירוד של ישראל שזה שנאת חנם, והענין של ברכו בתורה תחילה שהפירוד את התורה מפנימיותה שזה נותן התורה, ובעקבות כך נחרב לנו בית הבחירה שאיחד את כל ישראל, וכן כל הדומם צומח חי ומדבר שזה הקרבנות, עם הקב"ה.
תוצאה מכך יש דין שמורגש בעיקר בימים אלה. ויש לתת את הלב לכך שדין חסרון וצער יכול להוביל לשתי תוצאות הפכיות. תוצאה א', זה שהצער יגרום לעצם התיקון, שהחסרון עושה אותך נצרך, ואתה זועק לעזרה ואתה מחפש פנימיות ומבקש את ה', ואתה נוקט לחברך. ואז נהיה התכללות של הרבה נשמות

ומעיין מן המקדש יצא, כי ע"י הקרבנות שבבית המקדש מכניעים את כח המדמה, וכאן מרחיב בזה רבינו לבאר שכח הקרבנות הוא להכניע לגמרי את כח הבהמיות ולהמשיכו על הבהמה, היינו שאדם מביין שבאמת כל הבהמיות אין זה הוא בעצמו אלא רק דבר שנדבק אליו ומבלבלו, כי כך הוא הסדר שקודם כל דרגא מוכרח להיות קליפה הקודמת לפרי.

וזוהו עיקר ההבדל בין זמן שבית המקדש היה קיים לזמן החורבן, שבזמן בית המקדש האיר האור הזה של ביטול הבהמיות שהוא האור של השמיר ונופת צופים ואמנה שהם השכח בכח ושכל בפועל ושכל הנקמה וכמבואר בתחילת המאמר, והיינו שהאיר בחוש עניין זה שכך הוא הסדר וקודם כל עלייה מתגברים הקליפות הקודמות לפרי בדמיונות ובלבולים, והיה הרבה יותר קל לא להתפעל מזה כי האיר מאוד הארת הדעת הזו שכך הוא הסדר ואין כאן בלבול אמיתי רק עלייה מדרגא לדרגא והכנה לפרי שמונח מתחת הקליפה, שכל זה הוא הכח של הקרבנות שהיה בבית המקדש.

אחר החורבן מקבלים הארה זו מהצדיק

אבל משחרב בית המקדש בטל השמיר ונופת צופים ואמנה, היינו שאינו מאיר הארה זו שכך הוא הסדר, וממילא מתעורר כל הזמן הבלבול של הסבי דבי אתונא שבכביכול נדמה לאדם שאינו מתקדם לשום מקום כי כל הזמן הוא שוב נופל ושוב נופל, מה שכלפי האמת אינו נכון כלל כי באמת הוא רק עלייה מדרגא לדרגא, וכל השתרשות הטעות הזאת הוא מחמת שאין לנו את בית המקדש ששם היה את הכח הנורא של הקרבנות שע"י האיר השמיר ונופת צופים ואמנה, אבל עכשיו אין לנו את כח הקרבנות ואין לנו את מעיין הדעת שיוצא מבית ה'.
אבל בוודאי עצם הסדר הזה לא נתבטל כלל, אלא שקשה לאדם לקבל את האמת הזאת שכך הוא הסדר באמת, ולכן היום עיקר הארה זו תלויה בהתקרבות לצדיק שיש לו את הכח להאיר לאדם את האמת הברורה הזאת שבאמת אין זה נפילה כלל אלא כך הוא הסדר שקודם כל פרי יש קליפה הקודמת לפרי ואין זה כמו שנדמה לאדם שאינו מתקדם כלל, אלא בכל פעם הוא זוכה לעוד שכל שהוא הפרי ולעוד פרי וכך עולה תמיד מדרגא לדרגא, [ועל כן מיד אחר מה שמבאר רבינו באות א' את המשנה שמשחרב בית המקדש בטל השמיר ונופת צופים ואמנה, ממשיך מיד באות ב' ואומר שעלינו לידע שבכל עולם ועולם ובכל מדרגא ומדרגא יש את התגברות הקליפות והדמיונות כי הם קליפה הקודמת לפרי, והיינו שזה עצמו התיקון לזמן החורבן, לקבל את הארת הדעת הזו מהצדיק לידע שכך הוא הסדר, וכך יש את הכח להתמודד עם הקליפות של הסבי דבי אתונא שמנסים להכניס בלב האדם כאילו אינו מתקדם כלל והוא רק חוזר כל הזמן לאותם נפילות וירידות].

הכותל המערבי שנשתייר בגלות

וזוהו עניין הכותל שנזכר בסוף המאמר, שמבואר בזה"ק שהכוונה לכבינת היסוד שמאיר למלכות, שהוא כבינת כותל המערבי, היינו שזה האור של הצדיק שמאיר למלכות גם בעת הגלות שמתגברים הדינים שהם כל הבלבולים והמניעות והדמיונות, שכל זה מתגבר מחמת שאין לנו בית המקדש, אבל גם בעת החורבן יש את הכותל המערבי שנשאר לנו, שהוא כבינת אור הצדיק שיכול להאיר לנו גם עכשיו את ההארה שהאיר בבית המקדש, אלא שכדי לקבל את ההארה הזו צריך הרבה לחפש את אורו כי אורו מכוסה ונעלם מאוד, ועיקר הכיסוי וההעלמה הוא זה עצמו שנדמה שאין לנו דרך להיכנס באמת לעבודת ה' ולילך מדרגא לדרגא בבירור המדמה ובעלייה אל השכל.

שבוע הבא מאמר אחרון בתורה כ"ה, ולאחר מכן יתחילו המאמרים בתורה ס"ה

חיזוק ללימוד ליקוטי מוהר"ן (כו)

טעם גן עדן

קינה לתשעה באב ע"פ תורה כ"ה

אוי 'למה תקשיח ליבנו' - ליבי נעשה קשה כאבן, ומסתכל על כל העולם בעיניים של דמיונות גדולים כל כך, עד שנדמה לי שאי אפשר כלל לשבור כח המדמה.
על אלה חשכו עינינו - חשכו עינינו להיות תאבים להסתכל על אור שם הוי"ה, ועל 'תל' נשמות ישראל הבונים את בית המקדש בכח שכלם.

איכה ישיבה בוד - איך אני נלחם על מחשבותי נגד הבלבולים והדמיונות 'לבדי', בלי לראות את גדולת הבורא, לשים לנגד עיני את הידיעה המופלאה שכל עם ישראל יחדיו נלחמים נגד הקליפות, כל נשמה מעל חברתה, ומי שמתחתי מרים אותי, ומי שנמצא למעלה ממני משאיר לי רושם מהנצחון שהוא ניצח את הקליפה.

אוי 'השליך משמים ארץ תפארת ישראל' - נסתר מאיתנו עליית העולמות, שאפשר מלמטה להרים את כל העולמות. אוי, איך נסתר מאיתנו סוד 'ההרמה', שאפשר להרים את כל נשמות ישראל בקדושת המחשבה, עד שיתגלה 'תפארת ישראל' - ההתפארות שה' יתברך אומר 'ישראל אשר בך אתפאר'.
אוי 'משחרב בית המקדש בטל השמיר ונופת צופים ואמנה' - בטל אצלי הכח לשבר המדמה ולבנות השכל בכח, פועל ונקנה.

נפלה עטרת ראשנו - למה אני טועה ומורגש שנפלתי למטה בכל פעם שמתגברים הבלבולים על 'עטרת ראשי', במקום להאמין שכבר זכיתי לשכל הנקמה וכבר נצחתי חלק מהקליפה, ועליית לדרגא חדשה.

אך 'זאת אוחיל אל ליבי' - אני מלא אמונה ותקווה ומשמח את עצמי באמת שיש צדיקים אשר זכינו להתקרב אליהם שבכוחם נזכה לבנות בית המקדש במהרה בימינו, שיצא מעיין מבית ה', להמשיך שכל חדש על כולנו.

איכה יועם זהב - איך נחשך האור האמיתי שיש בממון, לראות את הנהגתך בהשפעת הממון בעולם, בחן של השגחה מופלאה, ובמקום זה אני תאב לחלק החיצוני של הממון, עד שאני רואה ממון נדמה לי כאילו לא ראיתי ממון מעולם.

זנח ה' מזבחיו - נדמה שאין לנו כבר עבודת הקרבנות, לשבר הדמיונות, היכן המקום בו נוכל לסמוך ולהתודות על עוונותינו, להמשיך את כסא הכבוד כאן למטה, שנוכל לקשר החיצוניות לפנימיות.

הרצון המתגלה במועד

מנהיג למיסים

אתה מלך למיסים או מלך של דעת ואמונה? למה יש לי כל הזמן חלישות הדעת שמא איני ראוי לחינוך, ותמיד אני אובד עצות איך לחנך? מובא בליקו"מ סי' י"ח: יש שני סוגי מנהיגים. יש מנהיג שרוצה שיהיה סדר במדינה, ולשם כך עושה חוקים של מיסים ועוד הנהגות שישמרו את הסדר על כנו. ומנהיג כזה אם הוא מוכשר, יכול להצליח במלכותו ושליטתו. וכמו שמצינו שחנניה מישאל ועזריה אמרו לבוכדנצר כשצויה עליהם להשתחוות לפסל, אתה מלך עלינו למיסים, ולכן אתה יכול להצליח עלינו, אבל אין אתה מלך עלינו לאמונתנו.

לעומת זאת יש מנהיג פנימי, שכל מנהיגותו לכוון אנשי שילכו בדרך והשקפה מסויימת, והנהגה כזו קשה מאוד לקיים. כי הנהגה זו צריכה להיות מאוד נקייה לכבוד ה', להנהיג רק מתוך רחמנות אמיתית שאנשי ידעו מהש"ת.

רק מי שיש לו אמונה זכה יכול להנהיג אחרים, שכל הוראותיו יהיה רק בשביל הצלחת התכלית האמיתית, כי אם אין לו אמונה זכה ומתערב לו אמונות אחרות בהצלחות שלא מן התכלית האמיתית, אזי אינו מצליח להעביר דרכו והשקפתו.

כאשר אדם רוצה להנהיג באמת, ללמד אמונה והקירבה לה, לא מלכות והנהגה רק בשביל שמירת הסדר הטוב, אזי אם אין לו עדיין את המידה הזו של הנהגה רק לשם התכלית האמיתית, ואמונתו פגומה, אזי מידת האמונה בעצמה שומרת עליו שלא יצליח בהנהגתו, על ידי שנופל לגאווה שחושב שידע להנהיג לבד, ואינו חפץ להתייעץ עם חכמים, עד שממילא נופל ממלכותו.

וכאשר רואה שאינו מצליח, אזי יש לו בחירה, או שנופל למלך באופן של מלכות מיסים ושמירת הסדר, או שלהיפך, אדרבא חוסר הצלחתו והקטנות שלו, גורם לו להתעורר להתבטל להש"ת, להמשיך רק הנהגה של אמונה נקייה, ללמד תלמידיו רק להצליח לשם התכלית האמיתית.

שני מלכויות אלו, הם אצל כל אחד שעוסק בחינוך, אב או מחנך, יש הנהגה שרק שומר על סדר הטוב, בהשלטת משמעת ושמירת סדרי הבית או המוסד וכדו', והנהגה כזו יכולה מאוד להצליח, כיון שאינו מחובר כלל אל התכלית, ורק רוצה הצלחה בעולם הזה.

אך כשרוצה לזכך עבודת החינוך שלו, שיהיה באמת לקרב בניו ותלמידיו אל השקפה זכה לזכור את ההצלחה האמיתית שהוא ההתקרבות לה, אזי בהרבה פעמים יש לו נפילות שאינו מצליח בהנהגתו, ונופל לקטנות שחושב שאינו יכול להנהיג ולחנך, וכל זאת בשביל להביא לו ההכנעה, לזכך עבודת החינוך שלו שיהיה באמת באמת באופן שמאיר להם אמונה זכה ונקייה, בלי שום רצון של גאווה ויישות שלו.

למעשה:

מי שמחפש לחנך באמת לתכלית, נופל עליו הרבה בלבול שמטרתם להכניעו אל הש"ת, לזכך דרכו בחינוך להנהיג ולהדריך בלי שום מטרה של הצלחה שקרית, ולתת הנהגות שיביאו לאמונה זכה ונקייה, לקרב אל התכלית הנצחית, להתקרב אל הש"ת.

קיים גחלתן של ישראל, והרצון מפעפע בנו. רצון זה הוא קדושת ביהמ"ק, כי ענין הרצונות שייך לבית המקדש בכלליות, וכאמרנו בכל יום בתפלה להחזרת עבודת בית המקדש למקומה, רצה ה' אלקינו וכו', ואשי ישראל ותפלתם תקבל ברצון, ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך, מפני שכל ענין המקדש ועבודת המקדש תלוי ברצונות. וזה שאנו אומרים בסיום התפלה 'הי רצון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו וכו' ושם נעבדך', יהי 'רצון' דוקא, כמו ותהי לרצון' תמיד עבודת ישראל, כי עבודת בית המקדש קשור במיוחד עם הרצונות.

ויש לבאר בזה את ברכת משה רבינו שברך את ישראל אחר הקמת המשכן 'ויהי נועם הוי"ה אלקינו עלינו' וכו'. והמשיך יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם', כי הנה בברכה זו המשיך על בנין המשכן את השראת השכינה, כמו שאומרים בתשעה באב במוצ"ש בקינות בלילה 'ויהי נועם נשבת במוצאי שבת - הרי שהשראת השכינה מתייחסת לברכתו של משה. ועתה יובן סיום ברכתו, 'יהי רצון שתשרה שכינה במעשה ידיכם', כמו שנתבאר שהכל מתחיל מהארת הרצון, וכשיש התגלות רצון יש בנין בית המקדש.

על כן בשבת זו כשעומדים בשער הכניסה ליום חורבן הבית בתשעה באב, הוא הזמן לבקש ולהתחנן להש"ת, 'תן לנו האמונה בעבודת 'החשיב הרצונות', ואפילו אם אנחנו כמו שאנחנו, וע"ז נזכה כבר שיבנה ביהמ"ק, התלוי בהתגלות רצוננו.

הנה נודע מה שאמרו חז"ל (יומא נד): בשעה שנכנסו נכרים להיכל ראו כרובים המעורין זה בזה. והענין בזה הוא, שזה מבטא הרצון הטוב שיש לבני ישראל, כי קודש הקדשים הוא מקום שמתגלה בו הנקודה הפנימית והנסתרת והעמוקה של היהודי, והכרובים המעורין זה בזה מבטא שרצוננו מעורין ברצונו יתברך, 'רצוננו לעשות רצונך'.

בעת ההיא נתגלה שבאמת רצוננו לעשות רצונך, באיזה זמן שיהיה, ועל כן נתגלה ונראה בעת החורבן, לגלות ולהראות שאפילו בזמן כזה שצריכים להחריב הביהמ"ק לדאבונו, אבל הרצונות באמת הוא כן להש"ת. זהו הרצון האמיתי והפנימי ביותר של יהודי שאי אפשר לפגום בו.

הנה אמרו חז"ל על תשעה באב שנקרא מועד, על סמך הכתוב 'קרא עלי מועד'. ומצינו בליקו"מ (ח"ב סי' ד אות ו) במעלת המועדים, שהם זמני גילוי הרצון, וז"ל: "והתגלות הרצון הוא על ידי ימים טובים, כי כל אחד מהימים טובים מכריז וקורא ומגלה את הרצון", עכ"ל.

ויש לרמז בדברי חז"ל שתשעה באב נקרא מועד, כי הוא עת גילוי הרצון, בהארת הכרובים שמעורים זה בזה, המגלה ומסמל ומשפיע הרצונות והחיבור בין ישראל לאביהם שבשמים. ואדרבה, עכשיו מתגלה עדינות הרצון הפנימי של ישראל, שגם במצב של חורבן נשאר

עומק הפרשה

מציאה בלב סדום

וַיֹּאמֶר ה' אֱלִי אֶל תָּצַר אֶת מוֹאָב:

'וכי מה עלה על דעתו של משה לעשות מלחמה שלא ברשות, אלא נשא משה קל וחומר בעצמו, אמר ומה מדינים שלא באו אלא לעזור את מואב אמרה תורה צרו את המדינים והכיתם אותם, מואבים עצמן לא כל שכן, אמרו לו הקדוש ברוך הוא, לא כשעלתה על דעתך עלתה על דעת, שתי פרידות טובות יש לי להוציא מהן רות המואביה ונעמה העמונית' (בבא קמא לח.).

עומק הענין מתבאר בדברי מוהרנ"ת, נשמת משיח היא תקוות הבריאה, לכאורה מקומה של נשמה זו הוא מבית גדול ומיוחס, מדורי דורות של צדיקים בלא מום, אך באמת נשמה זו באה משני אומות מאוסות אלו, עמון ומואב, שאף שם מגונה ומכוער (כמובא בב/ק שם:), ודווקא מאומות אלו בונה הש"ת את נשמת משיח, דורות רבים משמר הש"ת שני אומות אלו עד שיצאו מהם נשמות אבודות וקדושות כדי להוציא מהם את משיח בן דוד.

מקומות זמנים ומצבים שונים יש בחיי האדם אותם הוא רוצה להסיר, לברוח מהם ולהתחמק מלרדת

אליהם, זמנים של חושך ואפילה, מקומות שרוקים לכאורה מהקדושה, ועסקים וטרדות שאינם של מצוה, כשהאדם יורד למקומות אלו הוא מאמין שהוא יורד אליהם בגזירת הבורא, אבל הוא מעדיף לעבור אותם מהר ולשכוח מהם. ולכאורה טענה זו מובנת מאליה, הלא מקומות אלו הם עיקר ריחוק האדם מהש"ת, הוא מרגיש בחוש איך שבכל פעם שהוא יוצא למשא ומתן, לדברים של גשמיות וכדו', הוא אינו אוחד באותו הקשר עם הש"ת.

אך כאן מזהיר אותו הש"ת, 'לא כשעלתה על דעתך עלתה על דעת', כבשי דרחמנא הם עמוקים ונוראים עד מאד, דווקא ממקומות אלו בונה האדם את ישועתו ואת נשמת משיח, לכן מזהיר אותו הש"ת שלא לדחות מקומות אלו, בוודאי האדם צריך להשתדל לשהות ככל האפשר במקומות של קדושה, אבל מצד שני בהיותו בהם יזהר שבעתים לזכור שדווקא מכאן הוא יוצר את נשמת משיח.

וכמו שאמר המדרש על שני נשמות אלו שיצאו מלוט ובנותיו 'מצאתי דוד עבדי היכן מצאתיו בסדום'.

◆ התורה הזמנית: אחר למעלה משלושה חודשים בהם זכינו ללך ולעבוד את ה' על פי תורה כ"ה, בימים אלו עוברים כלל העוסקים בתורות רבינו הק' - לעסוק בתורה ס"ה, בה נלמד לצאת מיסורי העולם, ולהידיבך לתכלית ולאחדות, בכוחו של 'בעל השדה'. כאן, 'בעלה לתרופה', מסיימים בשבועות אלו את תורה כ"ה, ומיד לאחריו נצטרף אל השיירה העולה בית א-ל. טעמו וראו כי טוב ה'!

◆ אומן: בימים אלו שאין איש יודע כיצד יפול דבר בעניין הקיבוץ הק' בימי ר"ה, בעודנו נושאים עיניים בתפילה על מנת שזוכה לקיים צוואת רבינו ז"ל להתקבץ סביב מקום ציונו הק' באומן בימי ראש השנה הקדושים; ישנו קו מיוחד בו ניתן להתעדכן בכל המידע העדכני הרלוונטי, וכן שלוחות עם שיעורים מיוחדים בגדולת העניין מאת כלל משפיעי אנ"ש שליט"א, ועוד. 'קו מידע אומן': 033081185

◆ 'ועל פן אחר תשעה באב צריכין להתחיל לקום קדם אור הפקדן לסדר תקון תצות' (ליקו"ה ברכות ראיה ח): בס"ד, אחר שהתקבל בציבור תיקון חצות עם הפירוש הנפלא "כתוב עלי" המחבר בין זעקת החורבן הכללית אל עבודת ה' הפרטית של כל אחד וכפי דעת רביז"ל, שנערך ביד אמן ע"י הרה"ח ר' אליהו קידשבוים שליט"א, כעת ניתן שוב להשיג את הספר בנקודות ההפצה בריכוזי חסידי ברסלב, או אצל המחבר שליט"א, 0533155212. בתי כנסת וישיבות, יכולים לקבל כמות ללא תשלום, לצי"ב הנהגה ח"ח נחמן ז"ל, מקדושי מירון.

י"ל ע"י מכוון עלה לתרופה
בבל עניין או להצטרפות למועדים בדוא"ר
A028080148@GMAIL.COM
מקס או הודעה קולית 02-8080148
במקרים מיוחדים:
054-8591148 | 053-3175211
המקור: סגרת מירון יום ראשון בשעה 19:00

החיזוק השבועי

ועל פן צרידי כל אחד להתאבל ולקבוע מאד על חרבו בית המקדש ועקר הבקיה - על פני הדין, על מה שאין אנו זוכין עכשו להתארת הדין בשלמות מחמת שחורבן בית מקדשנו, כי פי די האבלות והבקיה על חרבו בית המקדש ממתיקין ומבטלין פח הבקיה של עשו הישע אשר על די זה היה חרבו בית המקדש ועקב שהוא כלליהו ישראל הוא בבחי' רצון שמשם שרש נשמת ישראל בחינת שמחה, כי ישראל יש להם לשמח המיד על שזכינו להיות פולקין יתברך ולהאמין בו יתברך שהכל ברצונו יתברך עקר השמחה, כי כשידעו ומאמינים באמת שהכל ברצונו יתברך לבד בודאי שמחים וששים תמיד, כי פונתו ורצונו יתברך הוא בודאי לטובה תמיד. ועכ"פ הם בבחינת עצבות ובקיה ואבלות, כי בודאי ראוי להם להתעצב ולהתאבל כל ימיהם על חלקם הרע, כי רודפים כל ימיהם אחר העולם הזה הנשמי שהוא מלא אגרות ועצבות וכל ימיהם פעם ומקאבות ויחזיקים מה' יתברך ומתחבליה הנצחית: לקושי הלכות ערב גכ

יהלום
על ידי אהדות
שיהיה בישראל,
יבוא משיח:
ספר המידות, אמונה, נ

מהיכן אפשר לקבל כח להתאבל בתשעה באב כל כך הרבה שנים?

הכח שלנו להתאבל אלפיים שנה הוא בזכות האמונה שהשי"ת נמצא איתנו בגלות. כי האמת שאין מתאבלים על העבר, כי העבר אין, אלא הבכיה על ההווה, יש בנו האמונה שאור הבית המקדש נמצא וקיים אצלנו ממש, אך שהוא נעלם מאיתנו. ככל שמתארך הגלות גובר הבכי והזעקה, כי ככל שאדם מבין שהאור לידו ממש רק שאינו יכול לנגוע בה, הרי יוצא זעקה נוראה מעומק ליבו 'איכה ישבה בדד' כלומר איך ייתכן שאני לבד ללא התגלות אור השי"ת בו בזמן שהאמת הוא שה' כאן אצלי, וככל שמתחזק באמונה זו שהאמת הוא שהשי"ת נמצא אצלו ממש והוא אהב אותנו ואינו מניח אותנו ומשיגה עליו כל עת, כך פורץ יותר ויותר הזעקה מעומק ליבו 'איכה מקום כבודי' - היכן אתה? הרי בוודאי אתה נמצא איתי, ולמה אם כן תשכחני, ולמה תקשיח ליבנו מיראתך שלא נוכל לראות אותך, ולמה ידמה לנו שעזבת אותנו.

הכל תלוי בחוזק האמונה, כי אזי הוא זעקה של תקווה, זעקה הפורצת מתוך לב מלא נחמה, ואדרבא מי שאינו זועק, זהו מחמת שנתייאש ופג ליבו מלהאמין שיוכל אי פעם לראות ולטעום את אור האמונה - אור הייחוד שמתגלה בביהמ"ק.

וזהו סדר הקינות של תשעה באב ומגילת איכה, כי אין זה תפילה סדורה שמבקשים ומתחננים כשאר תפילות ובקשות, אלא הוא קינה וזעקה - 'איכה?!' - זעקה מעומק הלב שמבינים האחיזת עיניים שעוונותינו גרמו לנו לדמות כאילו אין השראת השכינה, וכמעט שנפלנו מיהדותנו ואין החשק והחיות בקיום התורה.

דווקא אופן הצעקה של 'איכה' היא זו שמחזקת אותנו שאכן יש גאולה. מובא באריז"ל שבתשעה באב בחצות היום נולד משיח, כי דייקא בתוקף הבכיה והאבלות נמתק הדין ונולד משיח, כי העסק סביב הגעגוע לבית המקדש מוליד אצלנו את התקווה שאכן הכל כבר קיים, צריך רק שיתגלה.

הלכה פסוקה מאת הרה"ג ר' שמעון אנשין שליט"א / מ"צ בעיר בית שמש יצ"ו

שבת שחל בו ת"ב ומוצאי תשעה באב

הסרת הפרוכת וסידור הספסלים וכדומה.

ד. הכנת בגדים מכובסים ע"י לבישתם וכדומה בשבת לצורך לבישתם בת"ב - הוא היתר דחוק מאוד, ועל כן אין לעשות כך אלא לצורך גדול מאוד.

ה. אין לנקות את השולחן ולסדר את הבית, אלא אך ורק אם הדבר מפריע להימצא שם עכשיו בגלל זה. אבל אסור לעשות כן אם עושים זאת עכשיו בכדי להרויח זמן סידורו במוצ"ש, או כדי למצוא את הבית מסודר כשחוזרים מבית הכנסת, וכדומה. [דין זה שייך גם בכל שבת].

חליצת הנעליים ולבישת בגדי חול, הבדלה וכו'.

א. עד זמן מוצאי שבת: אין לפשוט את בגדי השבת. אין לחלוץ את הנעליים וכל שכן שאין ללבוש נעלי ת"ב. אסור לשבת על הקרקע או כסא נמוך. מותרים באמירת 'שלוש' ו'גוט שבת'. אין להסיר את הפרוכת והמפות בבית הכנסת לפני מוצ"ש וכי אע"פ שמהשקיעה אסורים באכילה וכו', מ"מ אין להראות אבלות כל עוד שהוא שבת.

ב. ובהגיע זמן מוצאי שבת אין עושים 'הבדלה', אלא יש לעשות כך: כל אחד מבני הבית יאמר 'ברוך המבדיל בין קודש לחול'. חולצים את הנעליים. פושטים את הבגדים שניכרים שהם בגדי שבת, ולובשים בגדי חול. ויש להזהר שלא ללבוש אז בגדים מכובסים שעדיין לא לבשו אותם [ומצוי המכשול בבגדי הילדים]. יש להסיר את המפה של שבת הפרוכה על השולחן. גם מי שמחמיר כרבינו תם בכל מוצ"ש, מכל מקום זמן כל אלו, הוא בזמן מוצ"ש הרגיל (הליכות שלמה טו ד"ה טו). אמנם

א. אוכלים ושותים כדרך כל שבתות השנה, ואסור לגרוע מהם בגלל שהוא ת"ב. ודין זה אמור גם לאלו המקדימים לקבל שבת מבעוד יום ב. אין לרויח את הידים או חלק מהגוף במים חמים. ולצורך גדול, מותר ג. דברים שבצנעה נוהג אף בשבת זו - ראה בשו"ע סימן תקנד סעיף יט ד. י"א שאין לטייל בשבת אחר חצות היום, וכמו בכל ערב ת"ב ה. לפי המש"ב, אפשר ללמוד בשבת זו ואפילו אחרי חצות היום, כל מה שילבו חפץ, בפרט אם בגלל זה יתבטל לגמרי מלימוד. וכל שכן שאין לבטל בגלל זה: סדר הלימוד בשישיה או שיעור תורה של רבים. מי שיש לו שיעור קבוע בתורה ולא הספיק ללמודו. לבחון את הבנים. וכן מי שלא הספיק לקרוא שנים מקרא, יכול לסיימו. אך אין אומרים 'פרקי אבות'.

הכנה משבת לחול

א. אין לומר בשבת 'שאוכלים כדי שיוכלו לצום בתשעה באב'.

ב. לקיחת תרופה להקל על הצום: מי שמצטער מאוד מהתענית, ולוקח תרופה על מנת להקל עליו צער זה, מותר לו לקחתה בשבת. אבל מי שאינו מצטער הרבה בתענית, ולוקח אותה סתם להקל עליו התענית, יש להחמיר לא לקחת אותה בשבת. ומי שרוצה להקל יערבב אותה לפני שבת בתוך איזה מאכל ומשקה, ואז יש מתירים לאכול או לשתות המשקה הזה בשבת, אך יש להשתדל לקחתה בשינוי שלא כדרך שלוקחים בימות החול.

ג. אין להביא בשבת לבית הכנסת את הקינות ונעלי ת"ב. אין להכין בשבת את הבית הכנסת לצורך ת"ב, כגון